

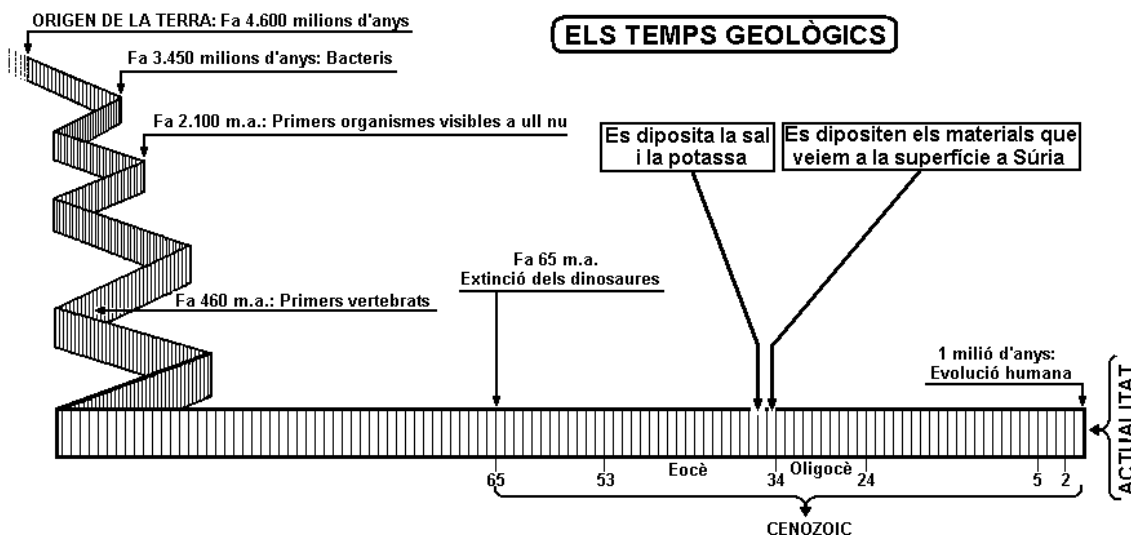

FA MILIONS D'ANYS

1. A cada casella pots veure dos mapes superposats: l'actual, amb les fronteres, i els mapes de fa milions d'anys. Observa'ls i completa les frases que els expliquen.

	<p>Fa 40 milions d'anys</p> <p><i>Un llarg golf obert a l'Oceà</i> ..... arribava <i>fins el centre de</i> .....</p>
	<p>Fa 37 milions d'anys</p> <p><i>La comunicació del golf amb l'oceà es va tancar i es va</i> ..... l'aigua, <i>deixant una gruixuda capa de</i> .....</p>
	<p>Fa 35 milions d'anys</p> <p><i>Els sediments portats pels rius van tapar la ..... i al damunt s'hi van formar .....</i> <i>sense comunicació amb el mar.</i></p>

2. A l'escala del temps pinta el requadre del període en que es van formar aquests terrenys.

3. A l'escala anterior pots veure que les roques de Súria es van formar al període eocè. A la taula següent, marca amb una X les afirmacions certes sobre aquella època.

El món al període eocè

☐ És una època geològicament antiga	☐ Els humans són molt més moderns
☐ Època geològicament moderna	☐ No hi havia vida a la Terra
☐ Els dinosaures ja s'havien extingit	☐ Només hi havien éssers microscòpics
☐ Els dinosaures encara no existien	☐ Hi havien mamífers i aus
☐ Hi havien homes primitius	☐ Era la gran època dels rèptils

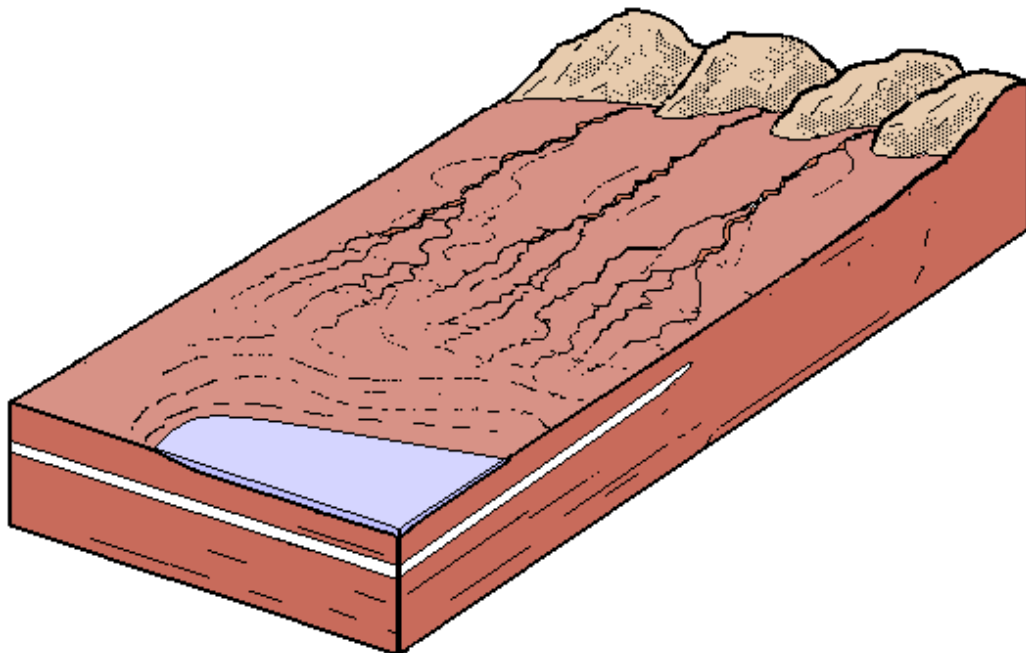
COM ERA EL PAISATGE DE SÚRIA

4. Aquest dibuix representa el paisatge del Bages a finals de l'eocè: **una gran plana**.

Com pots veure hi havien petits rius que en temps de pluges es desbordaven, inundant la plana i cobrint-la de fang i sorra. Passada la riuada, la calor assecava ràpidament aquells sediments fins a la següent inundació, que portava noves capes de terra. L'aigua dels rius anava a parar a llacs i llacunes de poca fondària.

Quines eren les condicions ambientals d'aquest lloc en aquella època?

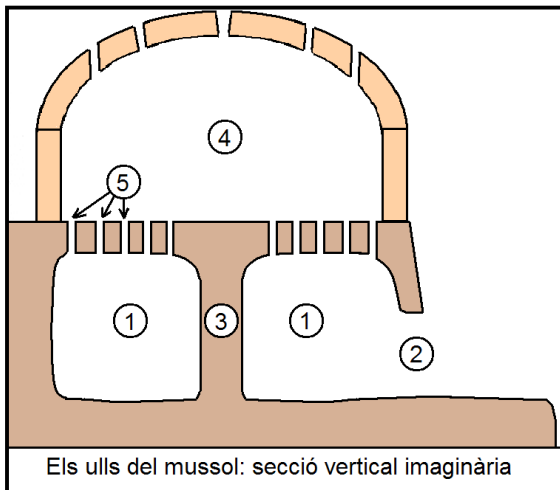
☐ Mar	☐ Clima temperat	☐ Clima força sec
☐ Plana inundable amb alguns llacs	☐ Clima càlid	☐ Clima humit

ELS ULLS DEL MUSSOL

5. Aquests forats són les restes d'una antiga construcció. Què era? .....

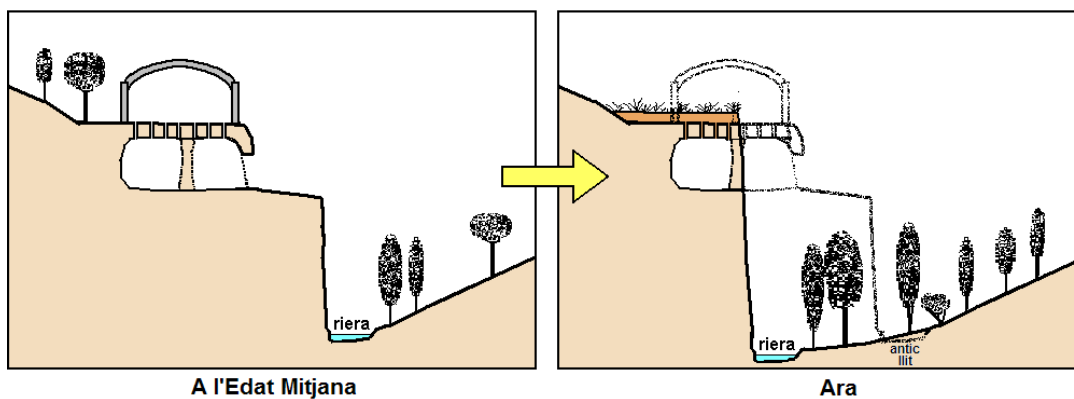

6. Numera els diferents elements de l'antic forn:

5	Boca del forn, per on es ficava la llenya
4	Cambra de foc on es cremava llenya
3	Pilar o columna
2	Xemeneies per on passava el foc
1	Cambra de cocció, on es coïa la ceràmica

7. Observa els dibuixos de la secció dels "ulls del mussol". Quina ha sigut la causa de la desaparició de la part del davant d'aquesta construcció?

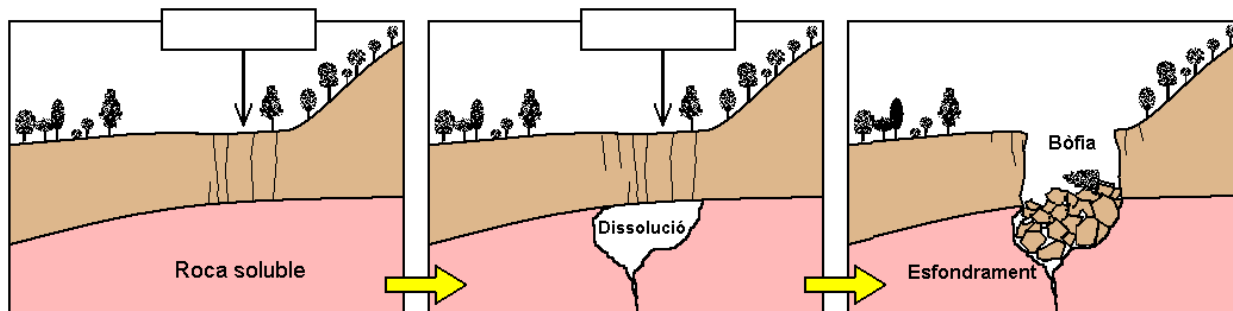
El forn de ceràmica i la riera del Tordell

LES BÒFIES

8. Observa el procés de formació d'una bòfia. Què vol dir que una roca és soluble?

9. Escribeu als requadres de dalt el nom del què ha penetrat en el terreny

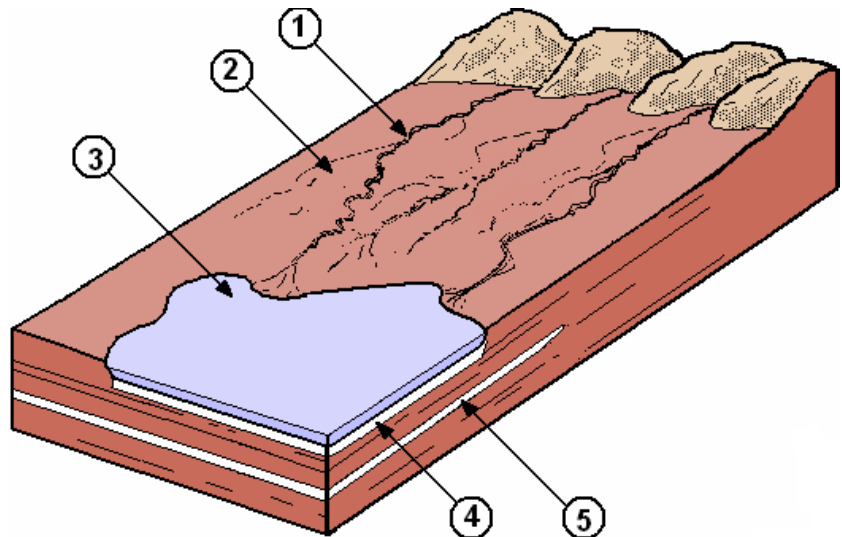
LES ROQUES

10. Durant el recorregut trobarem diferents tipus de roques. Marca amb una X les seves propietats i observa'n els colors

Nom	Duresa				Efervescència amb àcid				Colors
	Dura →		Tova		Molta →		Gens		
Roca calcària									
Marga									
Pedra de guix									
Pedra sorrenca									

LA PEDRA DE GUIX

11. Aquest podia ser el paisatge del Bages a l'època en que es va formar el guix. L'aigua que arribava al llac portava guix dissolt, al llac s'evaporava l'aigua i s'acumulava el guix.

Posa a la taula els números corresponents del dibuix.

☐	Sal	☐	Llac salabros
☐	Riu de cabal irregular	☐	Precipitació de guix
☐	Plana que s'inunda en les crescudes del riu		

LA FABRICACIÓ TRADICIONAL DEL GUIX

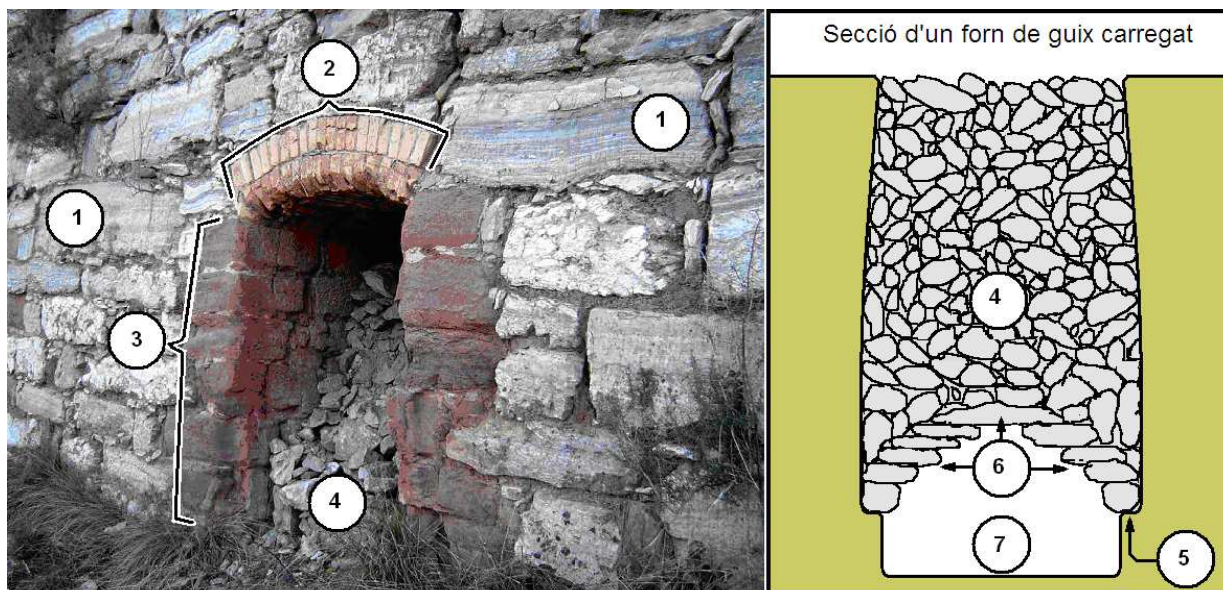
Tot el que sabem d'aquest forn ens ho va explicar un home que hi va treballar. El seu nom és Camil Clotet i viu a Súria.

12. Completa aquest text:

Quan la pedra de guix s'escalfa a més de ..... °C es transforma en guix .....

Els paletes i enguixadors barregen el guix amb ..... formant una pasta que ..... ràpidament.

(s'endureix)

13. A cada casella de la taula posa-hi el número del dibuix anterior que hi correspongui:

☐	Paret del forn	☐	Volta de la boca	☐	Muntant
☐	Càrrega	☐	Banqueta	☐	Volta de la càrrega
☐	Fogaina				

14. Per construir el forn es van fer servir diferents materials. Quins són?

De què està fet el forn?			
Les parets exteriors del forn	→	→	Pedra .....
Les parets de les boques i l'interior dels forns	→		Pedra .....
La volta del sostre de les boques	→	→	.....

15. Per què no es va fer tot amb la pedra de guix, que és més abundant en aquest lloc?

.....

16. Quin creus que era el combustible que feien servir? .....

17. Completa la frase:

*En aquesta guixera hi treballaven ..... homes, tots vivien a .....
i venien .....(en cavall, en cotxe, autocar, a peu...)*

*Es treballava matí i tarda, parant per dinar. Començaven a les
.....*

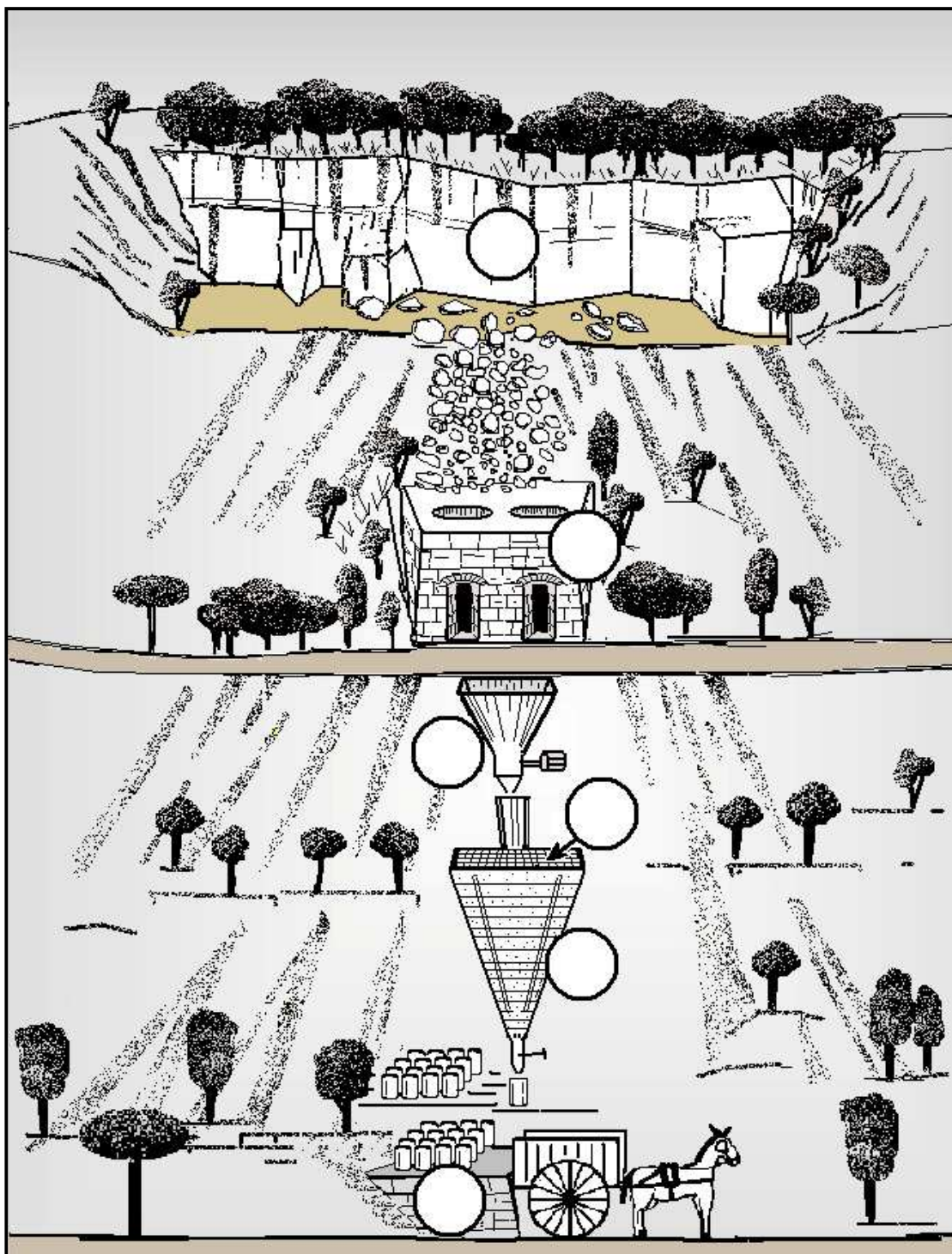

18. En aquesta taula ordena de l'u al sis seguint l'ordre del procés de fabricació del guix en aquesta guixera i posa després els números als cercles del dibuix:

- Tremuja
- Pedrera
- Molí del guix

- Carregador
- Forn
- Garbell

ITINERARI GEOLÒGIC DE SÚRIA

19. Com és que aquests forns estan plens de pedres? .....

20. A partir del que hem explicat, dedueix fins quin any va funcionar el forn.

1850

100

2000

1500

1945

No se sap

LA TERRASSA FLUVIAL

21. Observa els rocs d'aquest lloc. Com han agafat aquesta forma? .....

22. D'on poden haver vingut aquestes pedres?

Crec que són de la riera del Tordell

Es van formar aquí, no han estat transportades

Crec que van ser portades pel Cardener

23. Com és que aquests rocs són tan amunt?

Hi va haver unes grans pluges i l'aigua va arribar fins aquí

El riu passava per aquest lloc però ha anat aprofundint i modificant la seva vall

Les pedres eren a baix però van pujar per les forces de la Terra

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

Fotos que cal fer:

- Restes d'un forn de ceràmica medieval
- Bòfia
- Marga
- Pedra calcària
- Pedra de guix
- Pedra sorrenca
- El forn de guix més antic
- El forn de dues boques
- Càrrega del forn vista des de la boca i des de dalt
- Còdols portats pel Cardener fa milers d'anys